

**ADVIES BELONING TOPFUNCTIONARISSEN
PRIVAATRECHTELIJKE ZELFSTANDIGE
BESTUURSORGANEN**

ADVIES BELONING TOPFUNCTIONARISSEN PRIVAATRECHTELIJKE ZELFSTANDIGE BESTUURSORGANEN

1

Samenvatting

Inleiding

De commissie heeft in het eerste advies "Over dienen en verdienen" van april 2004 over de publiekrechtelijke zelfstandige bestuursorganen (ZBO's), geconstateerd dat een besluit om een privaot- of publiekrechtelijke ZBO in te stellen vaak arbitrair is. Nagegaan zou moeten worden of de voorgestelde adviespunten binnen grenzen ook van toepassing zouden moeten zijn op nog nader te bepalen privaatrechtelijke ZBO's. Deze vraag en eventuele verdere normering van bezoldiging van topfunctionarissen van ZBO's rechtvaardigt door de complexiteit een nader adviestraject. Het kabinet heeft dit advies overgenomen en de commissie gevraagd, in aanvulling op het eerste advies, ook een advies uit te brengen over een passende beloning(-ontwikkeling) voor topfunctionarissen van privaatrechtelijke zelfstandige bestuursorganen.

Reikwijdte van het advies

De reikwijdte van dit advies is samengevat in onderstaand schema. Ten overvloede: uit het schema blijkt dat het advies geen rechtstreekse betrekking heeft op hetgeen wordt aangeduid met de "semi-publieke" sector. Dat advies zal de commissie op een later moment uitbrengen.

Nieuwe beloningsverhoudingen

Hierop heeft het eerste advies van de Commissie "Over dienen en verdienen" betrekking			Hierop heeft het tweede (voorliggende) advies van de Commissie betrekking		
Overheid	Publiekrechtelijke ZBO's zonder rechts- persoonlijkheid o.a.	Publiekrechtelijke ZBO's met rechts- persoonlijkheid o.a.	Privaatrechtelijke ZBO's. Dit zijn organisaties die geheel of gedeeltelijk een overheidstaak vervullen		
			"Fulltime" privat- rechtelijke ZBO, o.a.	"Parttime" privaatrechtelijke ZBO, o.a.	
			Commerciële organisaties o.a.	Niet-commerciële organisaties o.a.	
Ministeries	Kiesraad	Kadaster	DNB	Kema	NOS
Provincies	College bescherming persoonsgegevens	COA	Zorgautoriteit Waarborgfonds	NMI	Landelijke organen voor Beroepsondewijs
Gemeenten	Huurcommissies	LSOP	Motorverkeer	APK-garages	
Hoge Colleges van Staat		IBG	CBR	ANWB	
			Vut-fonds	Hiswa	

De Commissie is van mening dat wanneer wordt besloten onderdelen van de uitoefening van het openbaar gezag op afstand te zetten bij een privaatrechtelijke rechtspersoon -die zich uitsluitend met deze taakuitoefening zal bezighouden- het aanbeveling verdient in de statuten vast te leggen welke elementen (bijvoorbeeld benoemings- en beloningsbeleid) toch onder de verantwoordelijkheid van de betrokken vakminister blijven ressorteren.

Full-time privaatrechtelijke ZBO's

Een aantal privaatrechtelijke rechtspersonen is opgericht met de bedoeling dat het bestuur ervan zich louter en alleen zal bezighouden met het behartigen van een publieke taak.

Het wetsvoorstel Kaderwet ZBO bepaalt ten aanzien van de fulltime privaatrechtelijke zelfstandige bestuursorganen in artikel 37 dat zij, als het om begroting, beheer en verantwoording gaat, behandeld moeten worden als ware het een publiekrechtelijke zelfstandige bestuursorganen met eigen rechtspersoonlijkheid. De Commissie is van mening dat bij fulltime privaatrechtelijke ZBO's aan de minister ten minste de voorafgaande goedkeuring van de bezoldiging van of de schadeloosstelling aan de bestuursleden en zonodig van de bezoldiging van de directie toekomt en dat voor de beoordeling van het beloningsbeleid dezelfde uitgangspunten gelden als welke bij staatsdeelnemingen worden gehanteerd. Ook hier is het uitgangspunt dat in beginsel niet beloond wordt boven de maximumbezoldigingsnorm van het ministersalaris. Bij overschrijding van deze maximumbezoldigingsnorm geldt dat de individuele benoeming wordt voorgelegd aan de voltallige Ministerraad, waarna de vakminister een besluit neemt.

Parttime privaatrechtelijke ZBO's

Part-time ZBO's zijn rechtspersonen, waarvan een orgaan op incidentele basis als bestuursorgaan optreedt (bijvoorbeeld een beschikking afgeeft) op grond waarvan het op dat moment als zelfstandig bestuursorgaan moet worden beschouwd. Deze groep kan worden verdeeld in commercieel opererende bedrijven en niet-commerciële rechtspersonen.

Gelet op het relatief beperkte aandeel van de ZBO-werkzaamheden in het totaal van werkzaamheden van het bedrijf, zal er geen of slechts een zeer beperkt verband bestaan tussen de bezoldiging van de functionarissen en het feit dat zij op incidentele basis als bestuursorgaan handelen. Naar de mening van de Commissie pas het de overheid om zich niet met meer te bemoeien dan met de kwaliteit en de (maximum) prijs van de bestuurlijke werkzaamheden die de onderneming of organisatie verricht.